

Утверждено
на заседании
Комитета образовательных программ
от 25 мая 2025, протокол №6

Программа экзамена для поступления в резидентуру

По образовательной программе 7R01128 – «Оториноларингология (взрослая, детская)»

Срок обучения 3 года

Курс оториноларингологии

	«ҚазРосмедуниверситеті» МЕМБМ НУО «ҚазРосмедуниверситет»	стр. 2 / 5 бет	
--	---	----------------	--

Программа экзамена для поступления в резидентуру по образовательной программе 7R01128 – «Оториноларингология (взрослая, детская)», срок обучения 3 года, обсуждена на заседании:
курса оториноларингологии, заведующий курсом,
к.м.н., профессор Р. Есеналиева
курса оториноларингологии ПВО, заведующая курсом,
д.м.н., профессор С. Таукелева

F-PR-03-07-02-05-03	Программа экзамена для поступления в резидентуру	Издание 07
---------------------	--	------------

	«ҚазРесмедуниверситеті» МЕМБМ НУО «ҚазРесмедуниверситет»	стр. 3 / 5 бет	
--	---	----------------	--

Вопросы раздела «Клиническая анатомия и физиология носа и околоносовых пазух, глотки, гортани и уха»

1. Клиническая анатомия наружного носа.
2. Клиническая анатомия околоносовых пазух, возрастные анатомо-физиологические особенности.
3. Клиническая анатомия глотки. Строение небной миндалины.
4. Физиология лимфаденоидного глоточного кольца.
5. Клиническая анатомия гортани. Наружные мышцы гортани. Методы осмотра гортани.
6. Клиническая анатомия парафарингеального пространства и сосудисто-нервного пучка.
7. Анатомическое строение латеральной стенки полости носа.
8. Топография стенок наружного слухового прохода, клиническое значение.
9. Клиническая анатомия барабанной полости. Слуховые косточки.
10. Особенности анатомии и физиологии слуховой трубы и барабанной полости у новорожденных и детей младшего возраста.
11. Сосцевидный отросток. Типы строения сосцевидного отростка, значение в развитии мастоидита.
12. Клиническая анатомия внутреннего уха (лабиринта). Отделы костного лабиринта.
13. Звукопроводящий аппарат.
14. Звуковоспринимающий аппарат.
15. Анатомо-топографические особенности решетчатого лабиринта.
16. Эндоскопическая картина носоглотки. Механизм аэрации среднего уха и причины ее нарушения.
17. Клиническая анатомия перепончатого лабиринта
18. Клиническая анатомия полости носа.
19. Клиническая физиология носа и околоносовых пазух.
20. Топография венозных синусов твердой мозговой оболочки и их связи.
21. Клиническая анатомия наружного уха.
22. Клиническая анатомия среднего уха.
23. Кровоснабжение полости носа. Особенности венозного оттока из полости носа.
24. Клиническая анатомия носовой перегородки.
25. Кровоснабжение глотки. Кровоснабжение небных миндалин.

Вопросы раздела «Заболевания носа и околоносовых пазух, глотки, гортани и уха»

1. Риносинуситы. Этиология, патогенез, клиника, лечение.
2. Фурункул носа. Этиология, патогенез, клиника, осложнения, лечение.
3. Одонтогенный гайморит. Этиология, патогенез, клиника, лечение

F-PR-03-07-02-05-03	Программа экзамена для поступления в резидентуру	Издание 07
---------------------	--	------------

	«ҚазРосмедуниверситеті» МЕМБМ НУО «ҚазРосмедуниверситет»	стр. 4 / 5 бет	
--	---	----------------	--

4. Функциональная эндоскопическая хирургия носа и околоносовых пазух. Показания к эндоскопической операции на околоносовых пазухах. Отличие от радикальной (без эндоскопа) хирургии.
5. Носовое кровотечение. Общие и местные причины. Методы остановки носового кровотечения. Селективная эмболизация сосудов.
6. Орбитальные осложнения синуситов. Клиника, диагностика, лечение.
7. Риногенный сепсис. Тромбоз пещеристого синуса. Этиология, патогенез, клиника, лечение.
8. Травмы носа. Показания и методика репозиции отломков при переломе костей носа. Назальная ликворея. Этиология и возможности хирургического лечения.
9. Вазомоторный ринит. Аллергический ринит. Медикаментозный ринит. Дифференциальная диагностика.
10. Первичные ангины. Определение ангины. Местные и метатонзиллярные осложнения. Диагностика, лечение.
11. Вторичные (симптоматические) ангины. Диагностика. Особенности течения. Лечение.
12. Хронический тонзиллит, классификация, местные признаки. Консервативное и хирургическое лечение, показания.
13. Паратонзиллит. Паратонзиллярный абсцесс. Этиология, патогенез, клиника, осложнения, лечебная тактика.
14. Хронический гнойный средний отит. Этиология, патогенез, классификация, клиника, осложнения, лечение.
15. Отогенный менингит. Этиология, патогенез, клиника (общие и менингеальные (оболочечные) симптомы), диагностика, дифференциальный диагноз, лечение.
16. Экссудативный средний отит. Этиология, патогенез, клиника, осложнения, лечение. Показания к парацентезу, шунтированию.
17. Острый стеноз гортани. Этиология, клиника, стадии, диагностика, лечебная тактика. Медикаментозное дестенозирование. Коникотомия. Трахеостомия. Осложнения трахеостомии.
18. Двигательные расстройства гортани. Причины парезов и параличей возвратного гортанного нерва. Клиника, диагностика, лечение.
19. Лабиринтит. Этиология, клиника, диагностика, осложнения, лечение.
20. Кохлеарная имплантация. Показания, принцип работы кохлеарного импланта.
21. Клиническая характеристика отосклероза. Основы снижения слуха. Показания к слухулучшающей операции.
22. Тромбоз сигмовидного синуса. Отогенный сепсис. Клиника, диагностика, лечение.
23. Болезнь Меньера. Этиология, патогенез, клиника? лечение.
24. Нейросенсорная тугоухость, причины ее возникновения. Тактика врача при острой потере слуха.
25. Доброкачественные новообразования голосовых складок.

F-PR-03-07-02-05-03	Программа экзамена для поступления в резидентуру	Издание 07
---------------------	--	------------

Рекомендуемая литература

Основная литература:

1. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии (учебник). Медицина. - 2015.
2. Пальчун В.Т., Магомедов М.М., Лучихин Л.А. Оториноларингология (учебник). Медицина, 2014.
3. Оториноларингология. Национальное руководство / гл. редактор чл. кор. РАМН В.Т. Пальчун. Изд-во «ГЭОТАР-Медиа». 2016.
4. Пискунов Г.З., Пискунов С.З., Руководство по ринологии, ООО изд. «Литтерра», Вильнюс, 2011, 959с
5. Труфанов, Г. Е. Лучевая диагностика заболеваний околоносовых пазух и полости носа. Санкт-Петербург: ЭЛБИ-СПб, 2015.

Дополнительная литература:

1. Горохов А.А. Оториноларингология (учебник). Санкт-Петербург. - 2017.
2. Хронический риносинусит: патогенез, диагностика и принципы. Москва: Практическая медицина, 2014.
3. Пальчун В.Т. Обследование оториноларингологического больного. Москва: Литтерра, 2014
4. Клинические протоколы диагностики и лечения заболеваний ЛОР органов. Ссылка

https://www.youtube.com/watch?v=FE0sot4OoAE&list=PL8zCz_P8ilQgDpi8q_tEkpmcFpGHsAl8y&index

1. https://en.wikipedia.org/wiki/Human_nose (анатомия носа)
2. <https://en.wikipedia.org/wiki/Ear> (анатомия уха)
3. <https://en.wikipedia.org/wiki/Larynx> (гортань)
4. <https://www.coursera.org/lecture/anatomy403-2x/pharynx-WdCvs> (глотка)
5. <https://en.wikipedia.org/wiki/Labyrinthitis> (лабиринтит)
6. https://en.wikipedia.org/wiki/Laryngotracheal_stenosis (ларинготрахеальный стеноз)
7. https://en.wikipedia.org/wiki/Hearing_loss

Бекітілді

Білім беру бағдарламалары Комитетінің
2025 жылғы 25 мамырдағы отырысында,
№6 хаттама

Резидентураға түсуге арналған емтиханның бағдарламасы

7R01128 – «Ересектердің, балалардың оториноларингологиясы» білім беру
бағдарламасы бойынша

Оқу мерзімі 3 жыл

Оториноларингология курсы

	«ҚазРосмедуниверситеті» МEBБМ НУО «ҚазРосмедуниверситет»	стр. 2 / 5 бет	F-PR-03-07-02-05-03
--	---	----------------	---------------------

7R01128 – «Ересектердің, балалардың оториноларингологиясы» білім беру бағдарламасы бойынша резидентураға түсуге арналған емтиханның бағдарламасы
оқу мерзімі 3 жыл

Оториноларингология курсының отырысында талқыланды

F-PR-03-07-02-05-03	Резидентура емтиханының бағдарламасы	Басылым 07
---------------------	--------------------------------------	------------

	«ҚазРосмедуниверситеті» МЕМБМ НУО «ҚазРосмедуниверситет»	стр. 3 / 5 бет	F-PR-03-07-02-05-03
--	---	----------------	---------------------

«Мұрын және мұрын маңы қуыстарының, жұтқыншақтың, көмейдің және құлақтың клиникалық анатомиясы мен физиологиясы» бөлімінің сұрақтары

1. Сыртқы мұрынның клиникалық анатомиясы.
2. Мұрын маңындағы қуыстардың клиникалық анатомиясы, жасқа байланысты анатомиялық және физиологиялық ерекшеліктері.
3. Жұтқыншақтың клиникалық анатомиясы. Таңдай бадамша безінің құрылысы.
4. Жұтқыншақтың лимфаденоидты сақинасының қызметі мен физиологиясы.
5. Көмейдің клиникалық анатомиясы. Көмейдің сыртқы бұлшықеттері. Көмейді зерттеу әдістері.
6. Парафарингеалді кеңістіктің және нейроваскулярлық шоғырдың клиникалық анатомиясы.
7. Мұрын қуысының бүйір қабырғасының анатомиялық құрылысы.
8. Сыртқы есту жолы қабырғаларының топографиясы, клиникалық маңызы.
9. Тимпаникалық (дабыл) қуыстың клиникалық анатомиясы. Есту сүйекшелері.
10. Жаңа туылған нәрестелер мен жас балалардағы есту түтігі мен тимпаникалық қуыстың анатомиясы мен физиологиясының ерекшеліктері.
11. Емізік тәрізді өсінді. Емізік тәрізді өсіндінің құрылым түрлері, мастоидиттің дамуындағы маңызы.
12. Ішкі құлақтың клиникалық анатомиясы (лабиринт). Сүйек лабиринтінің бөлімдері.
13. Дыбысты өткізетін құрылғылар.
14. Дыбысты қабылдау құрылғылар.
15. Торлы сүйек қойнауының анатомиялық және топографиялық ерекшеліктері.
16. Мұрынжұтқыншақтың эндоскопиялық суреті. Ортаңғы құлақтың аэрациясының механизмі және оның бұзылу себептері.
17. Жарғақты лабиринттің клиникалық анатомиясы.
18. Мұрын қуысының клиникалық анатомиясы.
19. Мұрын және мұрын қуыстарының клиникалық физиологиясы.
20. Dura mater веноздық синустарының топографиясы және олардың байланыстары.
21. Сыртқы құлақтың клиникалық анатомиясы
22. Ортаңғы құлақтың клиникалық анатомиясы.
23. Мұрын қуысын қанмен қамтамасыз ету. Мұрын қуысынан веноздық шығу ерекшеліктері.
24. Мұрын пердесінің клиникалық анатомиясы.
25. Жұтқыншақтың қанмен қамтамасыз етілуі. Таңдай бадамшасының қанмен қамтамасыз етілуі.

«Мұрын және мұрын маңы қуыстарының, жұтқыншақтың, көмейдің және құлақтың аурулары» бөлімінің сұрақтары

1. Риносинусит. Этиологиясы, патогенезі, клиникасы, емі.
2. Мұрынның фурункуласы. Этиологиясы, патогенезі, клиникасы, асқынулары, емі.

F-PR-03-07-02-05-03	Резидентура емтиханының бағдарламасы	Басылым 07
---------------------	--------------------------------------	------------

	«ҚазРосмедуниверситеті» МEBBM НУО «ҚазРосмедуниверситет»	стр. 4 / 5 бет	F-PR-03-07-02-05-03
--	---	----------------	---------------------

3. Одонтогенді синусит. Этиологиясы, патогенезі, клиникасы, емi.
4. Мұрын және мұрын қуысының функционалды эндоскопиялық хирургиясы. Эндоскопиялық синустық операцияға көрсеткіштер. Радикалды (эндоскопсыз) хирургиядан айырмашылығы.
5. Мұрыннан қан кету. Жалпы және жергілікті себептер. Мұрыннан қан кетуді тоқтату әдістері. Селективті тамыр эмболизациясы.
6. Синуситтің орбиталық асқынулары. Клиникасы, диагностикасы, емi.
7. Риногенді сепсис. Кавернозды синустың тромбозы. Этиологиясы, патогенезі, клиникасы, емi.
8. Мұрын жарақаты. Мұрын сүйектерінің сынықтарында фрагменттерді қайта орналастыру көрсеткіштері мен әдістері. Мұрынның ликвореясы. Этиологиясы және хирургиялық емдеу мүмкіндіктері.
9. Вазомоторлы ринит. аллергиялық ринит. Медикаменті ринит. Дифференциалды диагностика.
10. Біріншілік баспа. Баспаның анықтамасы. Жергілікті және метатонзиллярлық асқынулар. Диагностика, емдеу.
11. Екіншілік (симптоматикалық) баспа. Диагностикасы. Ағынның ерекшеліктері. Емдеуі.
12. Созылмалы тонзиллит, жіктелуі, жергілікті белгілері. Консервативті және хирургиялық емi, көрсеткіштері.
13. Паратонзиллит. Перитонзиллярлық абсцесс. Этиологиясы, патогенезі, клиникасы, асқынулары, емдеу тактикасы.
14. Созылмалы ірінді ортаңғы отит. Этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникасы, асқынулары, емi.
15. Отогенді менингит. Этиологиясы, патогенезі, клиникасы (жалпы және менингеальды (ми қабықтының)) симптомдар), диагностикасы, дифференциалды диагностикасы, емi.
16. Экссудативті ортаңғы отит. Этиологиясы, патогенезі, клиникасы, асқынулары, емi. Парацетезге, шунтауға көрсеткіштер.
17. Көмейдің жедел стенозы. Этиологиясы, клиникасы, кезеңдері, диагностикасы, емдеу тактикасы. Медикаментпен дестеноздау. Коникотомия. Трахеостомия. Трахеостомияның асқынулары.
18. Көмейдің қозғалғыш бұзылыстары. Қайталрма жүйкенің салдану себебі. Клиникасы, диагностикасы, емi.
19. Лабиринтит. Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы, асқынулары, емi.
20. Кохлеарлық имплантация. Кохлеарлық импланттың көрсеткіштері, жұмыс істеу принципі.
21. Отосклероздың клиникалық сипаттамасы. Есту қабілетінің бұзылуының негіздері. Есту қабілетін жақсартуға арналған операцияға көрсеткіштер.
22. Сигма тәрізді синустың тромбозы. Отогенді сепсис. Клиникасы, диагностикасы, емi.
23. Меньер ауруы. Этиологиясы, патогенезі, клиникасы. емдеу.
24. Нейросенсорлы керендігі, оның себептері. Есту қабілетінің жедел төмендеуі кезіндегі дәрігер тактикасы.

F-PR-03-07-02-05-03	Резидентура емтиханының бағдарламасы	Басылым 07
---------------------	--------------------------------------	------------

	«ҚазРосмедуниверситеті» МEBBM НУО «ҚазРосмедуниверситет»	стр. 5 / 5 бет	F-PR-03-07-02-05-03
--	---	----------------	---------------------

25. Дауыс қатпарларының қатерсіз ісіктері.

Ұсынылатын әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. Солдатов И.Б. Руководство по оториноларингологии (учебник). Медицина. - 2015.
2. Пальчун В.Т., Магомедов М.М., Лучихин Л.А. Оториноларингология (учебник). Медицина, 2014.
3. Оториноларингология. Национальное руководство / гл. редактор чл. кор. РАМН В.Т. Пальчун. Изд-во «ГЭОТАР- Медиа». 2016.
4. Пискунов Г.З., Пискунов С.З., Руководство по ринологии, ООО изд. «Литтерра», Вильнюс, 2011, 959с
5. Труфанов, Г. Е. Лучевая диагностика заболеваний околоносовых пазух и полости носа. Санкт-Петербург: ЭЛБИ-СПб, 2015.

Қосымша әдебиеттер:

1. Горохов А.А. Оториноларингология (учебник). Санкт-Петербург. - 2017.
2. Хронический риносинусит: патогенез, диагностика и принципы. Москва: Практическая медицина, 2014.
3. Пальчун В.Т. Обследование оториноларингологического больного. Москва: Литтерра, 2014
4. Клинические протоколы диагностики и лечения заболеваний ЛОР органов.

Ссылка

https://www.youtube.com/watch?v=FE0sot4OoAE&list=PL8zCz_P8ilQgDpi8q_tEkpmcFpGHsAl8y&index

1. https://en.wikipedia.org/wiki/Human_nose (анатомия носа)
2. <https://en.wikipedia.org/wiki/Ear> (анатомия уха)
3. <https://en.wikipedia.org/wiki/Larynx> (гортань)
4. <https://www.coursera.org/lecture/anatomy403-2x/pharynx-WdCvs> (глотка)
5. <https://en.wikipedia.org/wiki/Labyrinthitis> (лабиринтит)
6. https://en.wikipedia.org/wiki/Laryngotracheal_stenosis (ларинготрахеальный стеноз)
7. https://en.wikipedia.org/wiki/Hearing_loss

F-PR-03-07-02-05-03	Резидентура емтиханының бағдарламасы	Басылым 07
---------------------	--------------------------------------	------------